

som have søgt Undervisning et eller andet Sted, f. Eks. de saakaldte Realister. De sit jo for nogle Aar siden en vis Tillabelse til at gaa op i Lighed med de Elever, der have været 2 Aar paa et Seminarium og taget første Del. Det var højt uretfærdigt, for den Hylde, som de enkelte Fag, der ere Dismissionsfag ved første Del af Eksamen, saa paa Statsseminarierne, er ganske anderledes bred og udviklet end i de almindelige Realskoler, og dog kom disse Realister til at staa lige. Men det bevirkede, at disse Folk, som i deres store Almindelighed slet ikke havde tænkt paa at blive Skolelærere, i et givet Øjeblik sagde til sig selv: Ja, lad os nu tage Seminaristeksamen, og saa toge de den uden nogen Udvikling i den Retning. Der kan naturligvis være enkelte, som have uddannet sig praktisk hist og her, og som ogsaa burde komme frem, men det tillader denne Lov ogsaa, dog naturligvis kun med Ministeriets Approbation, saa jeg synes, at her ved dette Forhold er Worten lukket op. — Der er et Par Ting, som jeg endnu gerne vil udtale mig om. Det, som man siger skulde være det vigtigste, nemlig at man tager og affatter den saakaldte Eksamenkommission og indretter noget, man kalder faste Censurer, og saa henlægger Eksamen dertil — denne Henlæggelse, altsaa ogsaa til Privatseminarierne, synes jeg, vi ere enige om, saa det kunde vi lade staa hen. Men derimod har i det mindste et Par Røster i Dag udtalt sig om, at man skulde være imod, at Lærerne eksaminere. Seg kan nu slet ikke forstaa det, for det er noget, som er almindeligt. Ja, jeg vil kun sige, at i det Øjeblik, det er et Offer, man kræver fra anden Side, for at Loven kan gaa igennem, gaar jeg rask ind derpaa, thi det er noget, vi have ved vore Realskoler, ved Udgangseksamen til Universitetet, fort sagt overalt. Der er det saaledes, at Lærerne eksaminere, hvorfor saa ikke her? Skulle Seminarie-lærerne og Seminaristerne være mere forberedede til at ville hjælpe hinanden til Rette? Seg kunde forstaa, at man var imod det, dersom det var Eksamenkommissionen, i 1867, man gik tilbage paa, med tilfældige Censurer, men her er der jo Tale om faste Censurer, der rejse om, og jeg antager, det er Folk, der have gjort det og faaet Øvelse deri i mange Aar, som for Størsteparten ville blive antagne, og de ville til enhver Tid have aabent Blik for, om der hist og her skulde findes Ting, som ikke bør være i Eksaminationen. Altsaa, jeg er just ikke begejstret for, at man faar det lagt hen til Seminarierne paa den Maade, men det staaer ikke i Vejen for mig for, at jeg kan stemme

for Lovforslaget. — Blandt de forskellige Smaa-ting skal jeg kun nævne dette, at i Forslagets § 2 findes en Bestemmelse, som, saa vidt jeg ved, ogsaa findes i den nuværende Seminarie-lov. Her staaer her i 2. o., „at den paa-gældende skal fremlægge Løgeattest for, at han ikke lider af nogen legemlig Mangel, som gør ham usikket til at være Skolelærer.“ Jeg tror, det er et Punkt, man har taget sig temmelig let indtil nu. Dette at saa skrøbelige Mennesker ud som Skolelærere, tror jeg er noget rent forkert. At man naturligvis straks faar disse Mennesker paa Pension, hvorved den store Byrde stiger omkring i alle Amter, idet man maa give dem Pension efter 5—10 Aars Forløb, fordi de i Virkeligheden alle deres Dage have været svagelige Mennesker. Jeg haaber, at de Attester maa blive temmelig stærke i at vise, at det er sunde og kraftige Mennesker, thi en syg Lærer tror jeg virkelig er en af de simpleste til at være Lærer. Jeg tror, de ere værre end ingen Ting. Vi vide alle, hvorledes vi have det, naar vi lide af en eller anden Svagelighed, og vi vide ogsaa, at der er noget pirrende i at være Lærer. At de altsaa blive pirrelige i større Grad end i andre Stillinger, kan man godt forstaa. Jeg vil her indstøde en lille Bemærkning, som er foranlediget ved en praktisk Afgørelse for nylig, og som er temmelig mærkelig. Det er med Hensyn til Lærernes Anciennitet. I den Henseende lyder det for de mandlige Læreres Vedkommende, at de maa ikke saa fast Plads inden deres 20de Aar. Men man er med Hensyn til Pensionsberegningen eller ved Dyrctidstillægsberegningen gaaet forskellige Veje: under de forskellige Forhold. Man har beregnet dem, som om vedkommende havde været Lærer før sit 20de Aar, ja man er gaaet saa vidt, at en ung Pige har faaet sin Anciennitet beregnet fra 15½ Aar o. s. v. Jeg gad vide, om det er Forhold, som ere tilsvarende for Stolen, naar vi holde paa, at de skulde være 18 Aar, før de komme ind, altsaa c. 21 Aar for at være modne til at blive Lærere, at man saa ved Pensionsberegningen og lignende lader Ancienniteten gaa saa langt tilbage for den Tid, man fordrer. Jeg vil gerne henstille den Sag til den højtærede Ministers Overvejelse, om man ikke kunde saa noget bestemt staaet fast. Stoleraadene ere noget i Rvide med, hvordan de skulde tage Bestemmelse i saa Henseende. — Jeg skal dernæst udtale mig angaaende et Punkt i § 6. Der staaer der en Linie, der lyder saaledes: „I Religion og praktisk Færdighed har et Medlem af vedkommende Seminariedirektion Ret til at deltage i Censuren.“ Jeg vil kun sige: Fri os derfra.